

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 25 września 2023 r.

WPS-VI.431.2.28.2023.XX

Pan

XXXXXX XXXXXX

Burmistrz Żelechowa

ul. Rynek 1

08-430 Żelechów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: XXXXXX XXXXXX - starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego oraz XXXXXX XXXXXX – ekspert, posiadający upoważnienia Wojewody Mazowieckiego, przeprowadzili w okresie od 10 lipca 2023 r. do 8 sierpnia 2023 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Pana Urzędzie Miejskim w Żelechowie.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³, zwanej dalej ustawą, w zakresie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrolą objęto okres od 1 października 2021 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 10 lipca 2023 r.

Niniejszym przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie, pomimo nieprawidłowości** ocenił działania Urzędu Miejskiego w Żelechowie podjęte w zakresie sposobu organizacji zadania wynikającego z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

³ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1300 z późn zm.).

alimentów, natomiast **negatywnie** w zakresie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pan XXXXXX XXXXXX - pełniący funkcję Burmistrza Żelechowa od 22 listopada 2018 r.

Skarbnikiem Urzędu Miasta Żelechów jest Pani XXXXXX XXXXXXX, która sprawuje nadzór nad pracą Wydziału Finansowego. Obsługę finansowo-księgową prowadzi Pani XXXXXX XXXXXX – główny księgowy Urzędu.

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania kontrolowanej jednostki określa regulamin organizacyjny wprowadzony Pana Zarządzeniem⁴ z 7 lipca 2022 r. Zadania określone w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane są w Wydziale organizacyjnym i obsługi mieszkańców. W regulaminie organizacyjnym w § 12 w pkt 2 lit. c dotyczącym tego Wydziału, wyodrębniono stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i wychowawczych, w ramach którego zadania podlegające kontroli zostały określone w § 16 w pkt od 40 do 53. W okresie objętym kontrolą obowiązywał również regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem⁵ Burmistrza Żelechowa z 3 kwietnia 2017 r. (zmiany wprowadzono Zarządzeniem⁶ z 24 stycznia 2018 r., z 31 stycznia 2019 r., z 23 sierpnia 2019 r. oraz z 23 lipca 2020 r.), w którym także wyodrębniono stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i wychowawczych oraz określono jego zadania.

W okresie objętym kontrolą, działania wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenie postępowań realizowały niżej wymienione osoby⁷:

1. Pan XXXXX XXXXX - Burmistrz Żelechowa jako organ właściwy w rozumieniu przepisów ustawy i wykonujący kontrolowane zadania z mocy ustawy,
2. Pani XXXXXX XXXXXX - Sekretarz Gminy/Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego zatrudniona w Urzędzie od 15 sierpnia 2005 r. na umowę o pracę, realizująca kontrolowane zadanie od 15 listopada 2017 r., posiadająca upoważnienie⁸ Burmistrza Żelechowa wydane na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o

⁴ Zarządzenie Nr XXXXXXXX Burmistrza Żelechowa z XXXXX r.

⁵ Zarządzenie Nr XXXXXXXX Burmistrza Żelechowa z XXXXXX r.

⁶ Zarządzenia: Nr XXXXXX Burmistrza Żelechowa z XXXXXX r., Nr XXXXXX Burmistrza Żelechowa z XXXX r., Nr XXXXXX Burmistrza Żelechowa z XXXXXX r., Nr XXXXX z XXXXX r.

⁷ Wykaz pracowników UM w Żelechowie realizujących zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

⁸ Upoważnienie Burmistrza Żelechowa XXXXX z XXXXX r.

samorządzie gminnym oraz art. 268a z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego „do prowadzenia postępowania i podpisywania pism, a zwłaszcza decyzji w indywidualnych sprawach w zakresie administracji publicznej, dotyczących: decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dłużników alimentacyjnych”. Powyższe upoważnienie zostało wydane na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że Wójt może upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania decyzji administracyjnych, o których mowa w ust. 1, w imieniu wójta. Jednakże w tym samym artykule w ust. 1 jest zawarta informacja, że decyzje w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej wydaje wójt, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Zgodnie z art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji. Zatem ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest ustawą szczególną w odniesieniu do ustawy o samorządzie gminnym. Należy zwrócić uwagę, że Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie pismem z 1 czerwca 2022 r. znak: xxxxxxxxxx przypomniał wszystkim gminom z terenu woj. mazowieckiego o konieczności posiadania upoważnień, m.in. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania wskazując prawidłową ich podstawę prawną i treść oraz zobowiązując do weryfikacji dotychczas udzielonych upoważnień w zakresie wskazanym w piśmie, czego jednostka do dnia kontroli nie dopełniła.

3. Pani Xxxxx Xxxxx - Xxxxx– inspektor ds. świadczeń rodzinnych, zatrudniona w Urzędzie od 1 września 2007 r. na umowę o pracę, realizująca kontrolowane zadanie od 15 września 2014 r., posiadająca upoważnienie⁹ Burmistrza Żelechowa wydane na podstawie art. 8b ustawy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji. Upoważnienie zostało wydane dopiero 13 czerwca 2022 r. zatem pracownik w okresie poddanym kontroli, tj. od 1 października 2021 r. do 12 czerwca 2022 r. nie posiadał upoważnienia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania. Realizacja kontrolowanych zadań była uregulowana wyłącznie zapisem

---

⁹ Upoważnienie Burmistrza Żelechowa nr Xxxxx z Xxxxx r.

w zakresie czynności. Działanie takie jest niezgodne z zapisami ustawy, ponieważ w każdym przypadku pracownik powinien posiadać odpowiednie upoważnienie organu właściwego do wykonywania czynności wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

4. Pani Xxxxx Xxxxx – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i wychowawczych/ inspektor ds. finansowych zastępująca pracownika ds. świadczeń rodzinnych, zatrudniona w Urzędzie od 1 kwietnia 2017 r. na umowę o pracę, realizująca kontrolowane zadanie od 2 listopada 2021 r. do 8 maja 2023 r., posiadająca upoważnienie¹⁰ Burmistrza Żelechowa wydane na podstawie art. 8b ustawy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych. Upoważnienie zostało wydane dopiero 13 czerwca 2022 r., zatem pracownik w kontrolowanym okresie, tj. od 2 listopada 2021 r. do 12 czerwca 2022 r. nie posiadał upoważnienia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania.
5. Pani Xxxx Xxxxx - starszy referent ds. obywatelskich zastępująca pracownika ds. świadczeń rodzinnych, zatrudniona w Urzędzie od 8 maja 2023 r. na umowę o pracę i od tego okresu realizująca kontrolowane zadanie, posiadająca upoważnienie¹¹ Burmistrza Żelechowa wydane na podstawie art. 8b ustawy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
6. Pani Xxxxx Xxxxx – inspektor ds. obsługi Rady Miejskiej/ Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego zastępująca pracownika ds. świadczeń rodzinnych, zatrudniona w Urzędzie od 19 listopada 2004 r., realizująca kontrolowane zadanie od 1 marca 2023 r. do 8 maja 2023 r., posiadająca upoważnienia¹² Burmistrza Żelechowa wydane na podstawie art. 8b ustawy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

Pracownik merytoryczny realizujący kontrolowane zadanie posiada zakres czynności, w którym określono prowadzenie spraw dotyczących podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz prowadzenia postępowań w tym zakresie, natomiast pracownicy

---

¹⁰ Upoważnienie Burmistrza Żelechowa nr Xxxxxxxx z Xxxxx r.

¹¹ Upoważnienie Burmistrza Żelechowa nr Xxxxxxxx z Xxxxx r.

¹² Upoważnienie Burmistrza Żelechowa nr Xxxxxxxx z Xxxxx r.

zastępujący pracownika ds. świadczeń rodzinnych posiadają zakresy czynności, w których zawarto jedynie zapis o zastępstwie.

II. Prawdliwość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Na podstawie przedstawionej pisemnej informacji¹³ ustalono, że Burmistrz Żelechowa w kontrolowanym okresie dla 7 dłużników alimentacyjnych był jednocześnie organem właściwym dłużnika i wierzyciela, natomiast dla 27 dłużników alimentacyjnych był wyłącznie organem właściwym dłużnika. Jednostka kontrolowana nie wytaczała powództwa w sprawach o roszczenia alimentacyjne.

Kontroli poddano akta 20 dłużników alimentacyjnych. W okresie świadczeniowym 2021/2022 dla 6 dłużników alimentacyjnych Burmistrz Żelechowa był jednocześnie organem właściwym dłużnika i wierzyciela, natomiast dla 14 dłużników alimentacyjnych był wyłącznie organem właściwym dłużnika. W okresie świadczeniowym 2022/2023 (do dnia kontroli) dla 4 dłużników alimentacyjnych był jednocześnie organem właściwym dłużnika i wierzyciela natomiast dla 10 dłużników alimentacyjnych był wyłącznie organem właściwym dłużnika. Sprawdzone 34 postępowania, w tym 20 z okresu świadczeniowego 2021/2022 oraz 14 postępowań z okresu świadczeniowego 2022/2023.

W 34 sprawach, jednostka kontrolowana wezwwała dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia z nimi wywiadów alimentacyjnych i odebrania oświadczeń majątkowych, przy czym w 24 sprawach miało to miejsce po otrzymaniu wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych od organów właściwych wierzycieli, zaś w 10 sprawach po wydaniu decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 32 sprawach na 34 skontrolowane wezwania do dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego wystosowano terminowo, tj. po upływie kilku lub kilkunastu dni od otrzymania wniosku o podjęcie działań, bądź od wydania decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Natomiast w 2¹⁴ sprawach wezwanie wysłano do dłużnika po prawie dwóch miesiącach od otrzymania wniosku z organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec tego dłużnika.

---

¹³ Informacja Burmistrza Żelechowa nr XXXXXX z XXXXX r.

¹⁴ Wniosek o podjęcie działań znak XXXXXX z XXXX r., wezwanie na wywiad nr XXXXXX z XXXX r., wniosek o podjęcie działań znak XXXXXX z XXXXX, wezwanie na wywiad nr XXXXX z XXXX r.

W 27 sprawach na 34 skontrolowane dłużnicy alimentacyjni zgłosili się do jednostki kontrolowanej w celu przeprowadzenia z nimi wywiadu alimentacyjnego i odebrania od nich oświadczenia majątkowego. W 15 sprawach dłużnicy stawili się na wywiad i złożyli oświadczenie majątkowe we wskazanym terminie, natomiast w 12¹⁵ sprawach – po wyznaczonym terminie, w tym w 6¹⁶ sprawach w terminie od 6 do 11 miesięcy po dacie wskazanej w wezwaniu. Wobec niestawiennictwa dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego w wyznaczonym terminie Organ pozostawał w bezczynności i zaniechał podjęcia działań wynikających z ustawy, tj. wobec 2 dłużników, dla których została wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych we wcześniejszych okresach, zgodnie z art. 5 ust. 3b pkt 1 ustawy nie skierował wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz zgodnie z art. 5 ust. 3b pkt 2 ustawy nie ustalił w centralnej ewidencji kierowców czy dłużnik posiada prawo jazdy oraz w przypadku posiadania prawa jazdy nie skierował wniosku o jego zatrzymanie. Ponadto, w stosunku do 3 dłużników, których dotychczas decyzją nie uznano za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych nie podjęto działania uregulowanego w art. 5 ust. 3 ustawy, tj. nie wszczęto postępowania w zakresie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Ponadto, w sprawie dłużnika, który zgłosił się na wywiad po opuszczeniu zakładu karnego należało o przyczynach niestawiennictwa w wyznaczonym terminie zawiadomić organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego, zgodnie z art. 6 ustawy, czego Organ nie uczynił.

Na podstawie przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych i odebranych oświadczeń majątkowych ustalono, że:

- w 10 sprawach dłużnicy pracowali dorywczo lub na stałe albo posiadali rentę wobec czego spłacali swoje zobowiązania poprzez dobrowolne wpłaty lub potrącenia z wynagrodzenia,
- w 17 sprawach dłużnicy nie spłacali swojego zadłużenia, w tym:
  - 5¹⁷ dłużników było zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy (dalej PUP) jako osoby bezrobotne, jednakże Urząd nie poinformował PUP o potrzebie aktywizacji tych

---

¹⁵Dokumentacja dłużników oznaczona nr XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX.

¹⁶ Dokumentacja dłużników oznaczona nr XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX.

¹⁷ Dokumentacja dłużników oznaczona: XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX.

dłużników. Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy w przypadku gdy dłużnik nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,

- 2¹⁸ dłużników nie było zarejestrowanych w PUP (zgłosili się na wywiad po wyjściu z zakładu karnego), jednakże Urząd nie zobowiązał ich do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy, stosownie do art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy,

- 4¹⁹ dłużników, którzy nie mogli zarejestrować się jako osoby bezrobotne jednostka kontrolowana nie zobowiązała do zarejestrowania się jako poszukujący pracy,

- w stosunku do 4²⁰ dłużników, którzy zostali zobowiązani do zarejestrowania się jako bezrobotni albo poszukujący pracy, w myśl art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy i w wyznaczonym terminie nie wywiązali się z tego obowiązku, Organ nie podjął żadnych dalszych działań przewidzianych w ustawie. W sytuacji niewywiązania się dłużnika alimentacyjnego z zarejestrowania się w PUP, należało zgodnie z art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy, wszcząć postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych lub zaniechać wszczęcia, jeżeli wystąpiły okoliczności wymienione w art. 5a ust. 2 ustawy. O powyższych działaniach podjętych po przeprowadzonym wywiadzie alimentacyjnym i odebranych oświadczeniu majątkowym, Urząd powinien każdorazowo informować komornika sądowego oraz organ właściwy wierzyciela zgodnie z art. 6 ustawy, czego nie uczynił. Bezczytność w stosunku do dłużników nie miała swojego uzasadnienia i była działaniem niezgodnym z ustawą,

- 1²¹ dłużnik w wywiadzie alimentacyjnym oświadczył, że jest osobą bezrobotną zarejestrowaną w PUP, jednakże w informacji przekazanej do organu właściwego wierzyciela i komornika sądowego, jednostka kontrolowana wskazała, że dłużnik jest bezrobotny niezarejestrowany w PUP, dlatego też został zobowiązany do zarejestrowania się w PUP jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy. Urząd w tej sytuacji powinien jedynie poinformować PUP o potrzebie aktywizacji dłużnika, natomiast do organu właściwego wierzyciela i komornika sądowego przekazać w sposób rzetelny informacje uzyskane podczas wywiadu alimentacyjnego, ponieważ są one istotne w prowadzonej egzekucji,

---

¹⁸ Dokumentacja dłużników oznaczona: XXXXXXX, XXXXXXX.

¹⁹ Dokumentacja dłużników oznaczona: XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX.

²⁰ Dokumentacja dłużników oznaczona: XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX.

²¹ Dokumentacja dłużnika oznaczona XXXXXXX.

- 1 dłużniczka pobiera świadczenia w związku z urodzeniem dziecka i w związku z tym jest nieaktywna zawodowo.

O wszystkich informacjach uzyskanych podczas wywiadu alimentacyjnego i odebranego oświadczenia majątkowego, jednostka kontrolowana informowała organ prowadzący postępowanie egzekucyjne oraz organ właściwy wierzyciela, zgodnie z art. 5 ust. 1 oraz art. 6 ustawy. W 5 jednak sprawach informacje te zostały przekazane ze znacznym opóźnieniem, tj. w 2²² przypadkach po 2 miesiącach od przeprowadzenia wywiadu, w 2²³ przypadkach po ponad 4 miesiącach oraz w 1²⁴ przypadku po 5 miesiącach od przeprowadzenia wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego. Przekazane informacje zawierały wyłącznie dane pochodzące z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego, zatem nie było podstaw do zwłoki w jej przesłaniu. Zgodnie z art. 12 § 2 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego²⁵, (zwanej dalej k.p.a.) sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie. Ponadto w 1²⁶ ww. przypadku w informacji przekazanej komornikowi sądowemu podano zapis niezgodny ze stanem faktycznym, tj. „w wyniku przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego w dniu 17.04.2019 r. ...”. Ustalono, że wywiad alimentacyjny i oświadczenie majątkowe datowane są na 05.09.2022 r. Wszystkie informacje przekazywane komornikowi sądowemu powinny być przekazywane rzetelnie i zgodnie z prawdą.

W 7 sprawach dłużnicy alimentacyjni nie podjęli współpracy z organem, tj. nie zgłosili się na wywiad alimentacyjny w wyznaczonym terminie, w związku z tym Organ:

- w 1²⁷ sprawie (będąc organem właściwym wierzyciela i dłużnika) stosownie do art. 5a ust. 2 ustawy nie wszczął postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, ponieważ we wcześniejszym okresie świadczeniowym wydana została decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. O swoich działaniach jednostka kontrolowana jednak nie poinformowała komornika sądowego, tj. nie wywiązała się z obowiązku określonego w art. 6 ustawy,

---

²² Dokumentacja dłużników oznaczona Xxxxxxx, Xxxxxxx.

²³ Dokumentacja dłużników oznaczona Xxxxxxx, Xxxxxxx.

²⁴ Dokumentacja dłużnika oznaczona Xxxxxxx.

²⁵ Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz.775 z późn. zm.)

²⁶ Dokumentacja dłużnika oznaczona Xxxxxxx.

²⁷ Dokumentacja dłużnika oznaczona: Xxxxxxx.

- w 4²⁸ sprawach wystąpił z wnioskiem do policji o udzielenie informacji o aktualnym miejscu odbywania kary pozbawienia wolności dłużnika alimentacyjnego oraz wskazania okresu odbywania tej kary. Po uzyskaniu odpowiedzi, że dłużnicy odbywają karę pozbawienia wolności, ze wskazaniem miejsca i jej daty, w 2 sprawach poinformował organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego, natomiast w 2²⁹ sprawach (będąc organem właściwym wierzyciela i dłużnika) nie poinformował komornika sądowego o podjętych działaniach, o których mowa w art. 6 ustawy. Ponadto akta ww. 4 spraw nie zawierały dokumentacji uzasadniającej wysłanie wniosku o ustalenie miejsca odbywania kary pozbawienia wolności. Należy przy tym zaznaczyć, że wszystkie działania i czynności podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych powinny mieć swoje odzwierciedlenie w dokumentacji sprawy,
- w 2 sprawach po powtórnym awizowaniu wezwania wystąpił z wnioskiem do policji o ustalenie aktualnego miejsca pobytu dłużnika alimentacyjnego, a po otrzymaniu odpowiedzi poinformował organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o uzyskanych informacjach, w myśl art. 6 ustawy.

W sprawach poddanych kontroli nie odnotowano przypadku ustania potrzeby aktywizacji i ustania przyczyn zatrzymania prawa jazdy. Z uwagi na powyższe, nie informowano powiatowego urzędu pracy w tym zakresie i nie wnioskowano do starosty o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy. W 1³⁰ przypadku odnotowano utratę statusu dłużnika alimentacyjnego w związku ze zgonem dłużnika, jednakże nie było potrzeby informowania PUP w tym zakresie, ponieważ dłużnik posiadał rentę inwalidzką, z której komornik potrącał część zadłużenia.

W kontrolowanym okresie jednostka kontrolowana nie wydała żadnej decyzji administracyjnej w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Reasumując, działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane były opieszale, nieterminowo i niezgodnie z kolejnością wynikającą z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

---

²⁸ Dokumentacja dłużników oznaczona: XXXXXX, XXXXXXX, XXXXXXX, XXXXXX.

²⁹ Dokumentacja dłużników oznaczona: XXXXXXX, XXXXXXX.

³⁰ Dokumentacja dłużnika oznaczona: XXXXXXX.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Upoważnienie do realizacji kontrolowanego zadania dla Pani Xxxxx Xxxxx, Sekretarz Gminy/Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego zostało wydane na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz 268 a ustawy z dnia 14 kwietnia 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, co jest niezgodne z zapisami art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
2. Pracownik merytoryczny realizujący kontrolowane zadanie w okresie od 1 października 2021 r. do 12 czerwca 2022 r. oraz inspektor ds. świadczeń rodzinnych i wychowawczych/ inspektor ds. finansowych zastępujący pracownika ds. świadczeń rodzinnych w okresie od 2 listopada 2021 r. do 12 czerwca 2022 r. - nie posiadali upoważnień do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań.
3. W 2 sprawach wezwanie na wywiad i w celu odebrania oświadczenia majątkowego wysłano do dłużników po blisko dwóch miesiącach od dnia otrzymania wniosku od organu właściwego wierzyciela.
4. W sprawach, w których dłużnicy nie stawili się w wyznaczonym terminie celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego nie podjęto następujących działań:
  - w 2 sprawach, w których decyzją uznano dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych we wcześniejszych okresach, nie skierowano wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz wniosku o zatrzymanie prawa jazdy, o czym mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 i 2 ustawy,
  - w 3 sprawach nie wszczęto postępowania w sprawie uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy.
  - w 1 sprawie, w której dłużnik zgłosił się na wywiad po opuszczeniu zakładu karnego nie poinformowano organu właściwego wierzyciela oraz komornika sądowego, stosownie do art. 6 ustawy, o przyczynach niestawiennictwa w wyznaczonym terminie.
5. W 5 sprawach, w których dłużnicy byli zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotne nie poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji tych dłużników, co było niezgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy.

6. W 2 sprawach, w których dłużnicy nie byli zarejestrowani w PUP nie zobowiązano ich do zarejestrowania się jako osoby bezrobotne albo jako osoby poszukujące pracy, stosownie do art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy.
7. W 4 sprawach dłużników, którzy nie mogli zarejestrować się jako bezrobotni, nie zobowiązano do zarejestrowania w PUP jako poszukujących pracy, stosownie do przepisu art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy.
8. W 4 sprawach, w których dłużnicy pomimo zobowiązania nie zarejestrowali się w PUP jako bezrobotni lub poszukujący pracy, nie wszczęto postępowania w sprawie uznania ich za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy oraz nie poinformowano organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne oraz organu właściwego wierzyciela o podjętych działaniach, stosownie do przepisu art. 6 ustawy.
9. W 1 sprawie, po przeprowadzeniu wywiadu alimentacyjnego przekazano komornikowi sądowemu i organowi właściwemu wierzyciela informacje niezgodne z tym, co ustalono podczas wywiadu, tj. pomimo oświadczenia dłużnika, że jest zarejestrowany w PUP jako osoba bezrobotna, poinformowano, że dłużnik jest osobą bezrobotną niezarejestrowaną w PUP.
10. W ww. sprawie bezzasadnie zobowiązano dłużnika do zarejestrowania się w PUP jako bezrobotny lub poszukujący pracy.
11. W 5 sprawach po przeprowadzeniu wywiadu alimentacyjnego oraz odebraniu oświadczenia majątkowego, informacje o podjętych działaniach wobec dłużnika przekazano komornikowi sądowemu oraz organowi właściwemu wierzyciela ze znacznym opóźnieniem, tj. w 2 przypadkach po 2 miesiącach od przeprowadzenia wywiadu, w 2 przypadkach po ponad 4 miesiącach oraz w 1 przypadku po 5 miesiącach od przeprowadzenia wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego.
12. W 1 przypadku w informacji przekazanej komornikowi sądowemu podano nierzetelną informację w zakresie daty przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego.
13. W 3 sprawach nie poinformowano komornika sądowego o działaniach podjętych w sprawie dłużnika alimentacyjnego, nie stosując się do przepisu art. 6 ustawy.
14. W 4 przypadkach akta spraw nie zawierały dokumentacji uzasadniającej konieczność skierowania wniosku o ustalenie miejsca odbywania kary pozbawienia wolności przez dłużnika alimentacyjnego.

Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Pan jako Burmistrz Żelechowa oraz pracownicy realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Burmistrza do:

1. Udzielenia upoważnienia Pani Xxxxx Xxxxx - Sekretarzowi Gminy/Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego, zgodnego z terminologią zawartą w art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
2. Zapewnienia realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyłącznie przez osoby posiadające stosowne upoważnienia.
3. Wzywania dłużników alimentacyjnych celem przeprowadzenia z nimi wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego bez zbędnej zwłoki, po otrzymaniu od organu właściwego wierzyciela wniosku o podjęcie działań.
4. W sytuacji, gdy dłużnicy alimentacyjni nie zgłosili się w wyznaczonym terminie w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i w celu złożenia oświadczenia majątkowego każdorazowo niezwłocznego podejmowania działań zgodnych z kolejnością określoną w art. 5 ust. 3-3b ustawy.
5. Informowania powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji dłużników alimentacyjnych w przypadku, gdy dłużnicy są zarejestrowani w PUP jako osoby bezrobotne, stosownie do art. 5 ust. 2 pkt. 2 ustawy.
6. W sytuacji, gdy dłużnicy nie są zarejestrowani lub nie mogli się zarejestrować jako bezrobotni każdorazowo zobowiązywania dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, stosownie do art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy.
7. W przypadku niewywiązania się przez dłużnika z nałożonego obowiązku zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy, wszczynania postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, o którym mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy.
8. Przekazywania bez zbędnej zwłoki, komornikowi sądowemu i organowi właściwemu wierzyciela rzeczywistych informacji ustalonych podczas wywiadu alimentacyjnego i wynikających ze złożonego oświadczenia, stosownie do przepisu art. 5 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
9. Informowania komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego istotnych dla prowadzenia postępowania egzekucyjnego, stosownie do przepisu art. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

10. Podejmowania wyłącznie uzasadnionych działań wobec dłużników alimentacyjnych.
11. Dokumentowania wszystkich czynności i ustaleń podejmowanych w sprawach dłużników alimentacyjnych.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Iwona Mil-Wawrzynowicz
Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny i
Polityki Społecznej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/